

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут свинарства і агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України
Освітня програма	48268 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Інститут свинарства і агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48268
Назва ОП	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Піщан Станіслав Григорович, Нападівська Марина Сергіївна, Димань Тетяна Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.03.2023 р. – 08.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.svinarstvo.com/documents/onp/vidomosti_pro_samootsiniuvannia_osvitnoi_prohramy.pdf?v4
Програма візиту експертної групи	https://www.svinarstvo.com/documents/onp/prohrama_vizytu.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Першу освітньо-наукову програму зі спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва в Інституті свинарства і агропромислового виробництва НААН було розроблено у 2016 році. Суттєвому оновленню ОП піддалася у 2021 р. Під час проєктування ОП, формулювання її цілей і результатів навчання враховано інтереси і побажання зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів освітнього процесу. ОП має чіткий галузевий контекст. Сьогодні більшу увагу варто приділити імплементації кращих практик іноземних партнерських ЗВО, де реалізуються аналогічні програми (Кр. 1). Освітні компоненти загалом забезпечують досягнення визначених освітньою програмою результатів навчання. Здобувачам освіти забезпечено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії – пропонується три блоки вибіркового дисциплін професійного спрямування, які стосуються тематики дисертаційних досліджень. Зміст ряду освітніх компонентів потребує уточнення щодо заявлених ПРН (Кр. 2). Забезпечено вільний доступ до ОП, нормативних документів, що унормовують організацію освітньої діяльності, однак інформація, викладена в цих документах, рідко оновлюється. Деякі положення Університету потребують актуалізації. Перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, не практикується (Кр. 3). Застосовувані на ОП форми і методи навчання та викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи і в сукупності сприяють досягненню ПРН. Наявні перспективи для інтернаціоналізації освітнього процесу, однак здобувачі освіти не беруть участі в програмах міжнародної академічної мобільності (Кр. 4). Форми контрольних заходів на ОП зрозумілі, уможливають об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів. Здійснюється перевірка письмових робіт на наявність плагіату, водночас здобувачі мало обізнані про можливість перевірки своїх робіт на текстові збіги через альтернативні інтернет-ресурси (Кр. 5). Освітній процес на ОП здійснюють висококваліфіковані фахівці, однак не всі НПП Інституту мають належний рівень академічної/професійної відповідності дисципліні, яку викладають (Кр. 6). Матеріально-технічна база ОП забезпечує досягнення цілей та ПРН за ОП (Кр. 7). В Інституті поступово формується культура якості ОП, однак заходи із забезпечення якості здійснюються несистемно (Кр. 8). Забезпечено прозорість і публічність освітньої діяльності за ОП передусім завдяки функціонуванню вебсайту Інституту, однак відсутність на сайті ОП 2022 року вступу не дає підстав стверджувати, що точна й достовірна інформація про освітню програму оприлюднюється в обсязі, достатньому для інформування всіх заінтересованих сторін (Кр. 9). Потужні наукові школи, високий рівень залучення аспірантів до виконання наукових програм НААН України, міжнародна співпраця наукових керівників сприяють високому рівню підготовки наукових кадрів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Зміст ОП має чіткий галузевий контекст. Угоди про міжнародне співробітництво забезпечують перспективи для інтернаціоналізації освітнього процесу на ОП. Наявна можливість виконання наукових досліджень на високому рівні у дослідних господарствах Інституту та спеціалізованих лабораторіях, зокрема сертифікованій лабораторії генетики, яка є провідною з молекулярно-генетичних досліджень у тваринництві в мережі НААН. Здобувачі освіти й НПП мають безкоштовний доступ до ресурсів Scopus та WoS, можливості опублікування результатів досліджень у фаховому виданні «Свинарство та агропромислове виробництво». В Інституті наявні потужні наукові школи, всі аспіранти залучені до виконання наукових програм з державним фінансуванням. Менеджмент Інституту, робоча група ОП на чолі з гарантом мають чітке бачення перспектив розвитку ОП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатній рівень інформування заінтересованих сторін та суспільства про функціонування ОП. Інертність робочої групи стосовно реагування на сучасні освітні тренди й виклики. Під час формулювання ПРН не враховано належним чином досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Моніторинг ОП здійснюється несистемно, вона рідко оновлюється і модернізується. Зміст РП дисциплін «Годівля с.-г. тварин», «Організація плеїмної справи у тваринництві», «Селекція с.-г. тварин» відповідає нижчим рівням вищої освіти. Для дисциплін «Методика досліджень...», «Годівля с.-г. тварин» визначено нерелевантні ПРН. У списках рекомендованої літератури РП більшості ОК відсутні англомовні джерела й фахова література за останні 5 років. Має місце дублювання інформації у змісті деяких ОК. Електронні навчальні платформи використовуються лише під час викладання дисциплін циклу загальнонаукової підготовки. Відсутній інституційний репозитарій. Рівень інтеграції здобувачів освіти в міжнарод. освітній і дослідницький простір низький. Низький рівень залучення НПП Інституту до неформальної та інформальної освіти. Не всіх стейкхолдерів освітнього процесу охоплено анкетуванням щодо оцінювання ОП. Недостатня обізнаність здобувачів і викладачів щодо різних аспектів академ. доброчесності. Не всі НПП мають належний рівень відповідності дисципліні, яку викладають. Заходи із забезпечення якості здійснюються несистемно. Рекомендації: 1. Унормувати процедури перегляду ОП у такий спосіб, щоб точна й достовірна інформація про ОП оприлюднювалася своєчасно і в обсязі, достатньому для інформування всіх заінтересованих сторін. 2. Під час оновлення ОП робочій групі враховувати сучасні освітні пріоритети і стратегію розвитку вищої освіти України. 3. Оновити ОП, навчальні плани, РП дисциплін з урахуванням кращих практик вітчизняних та зарубіжних ЗВО. 4. До початку нового навч. року оновити зміст РП дисциплін: визначити релевантні ПРН, передбачити тематику занять, відповідну третьому рівню ВО, актуалізувати джерела літератури. 5. Запровадити використання цифрових інструментів (Moodle, застосунків Google) під час викладання дисциплін фахового

спрямування. 6. Організувати тренінги з підготовки грантових заявок, мотиваційних листів тощо для НПП і аспірантів для участі у міжнарод. проєктах та програмах академ. мобільності. 7. Розширити коло стейкхолдерів, які анкетуються на предмет оцінювання якості освіти. 8. Забезпечити поінформованість аспірантів про різні аспекти академ. доброчесності, в т. ч. можливості самостійної перевірки текстів на авторську оригінальність. 9. У 2023–24 н. р. забезпечити викладання всіх дисциплін викладачами з високим рівнем відповідності дисципліні. 10. НПП, які викладають дисципліни професійного спрямування, пройти підвищення кваліфікації із застосування новітніх педагогічних технологій і методів. 11. Адміністрації приділити більше уваги розбудові внутрішньої системи якості, забезпеченню її ефективного функціонування відповідно до рекомендацій ESG 2015.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», що реалізується в Інституті свинарства і агропромислового виробництва НААН України, має чітко сформульовані цілі, які відповідають основним напрямкам діяльності наукової установи, викладеним в однойменному розділі Статуту (<https://svinarstvo.com/documents/npz/statut.pdf>). «Наукову установу створено з метою теоретичних досліджень та наукового вирішення проблем розвитку свинарства науково-методичного керівництва діяльності відповідних спеціалізованих підрозділів зональних наукових інститутів, дослідних станцій та ВНЗ, а також координації галузевих науково-дослідних робіт в Україні: обслуговування працівників сільськогосподарського виробництва висококваліфікованою консультацією з усіх питань свинарства; вивчення й узагальнення досвіду роботи по свинарству кращих державних, колективних, фермерських та індивідуальних господарств; проведення пропаганди і ознайомлення працівників сільського господарства з сучасними досягненнями науки та передового досвіду по свинарству". В Інституті Стратегії розвитку з окресленими місією, баченням та стратегічними пріоритетами наразі не розроблено.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До справи залучено рецензії на ОНП з боку наукової спільноти та представників виробничої сфери: зав. каф. технології виробництва та переробки продукції тваринництва Одеського державного аграрного університету Сусол Р.Л., зав. каф. технології виробництва продукції тваринництва Полтавської державної аграрної академії, д.с.н, проф. Поліщук А.А, провідний науковий співробітник лабораторії інноваційних технологій та експериментальних тваринницьких об'єктів Інституту свинарства і АПВ НААН, д.с.н, проф. Іванов В.О., та директор ДП «ДГ ім. Декабристів» Цибенко В.Г. Рецензії містять конкретні пропозиції та рекомендації щодо удосконалення ОНП відповідно до потреб ринку. Пропозиції було обговорено на засіданні Вченої ради Інституту свинарства і АПВ НААН від 14 квітня 2021 року. Під час інтерв'ювання зазначених стейкхолдерів було підтверджено факт їх участі у рецензуванні ОНП. Результати опитування здобувачів освіти свідчать про їх задоволеність якістю ОНП та освітнього процесу. Водночас у фокус-групах здобувачі та випускники мали пропозиції щодо покращення ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз ОНП та результати зустрічей з менеджментом, роботодавцями і випускниками ОНП вказують на врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту під час формулювання цілей та програмних результатів навчання. Пріоритетними напрямками наукових досліджень Інституту є розроблення прогресивних та удосконалення існуючих технологій виробництва продукції тваринництва, теоретичних і практичних основ розведення свиней; впровадження у виробництво сучасних підходів до рівня годівлі і відтворення тварин, виробництво екологічно безпечної продукції, генетичний супровід селекційного процесу, що враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід вітчизняних і іноземних ВНЗ та наукових установ:

Полтавського державного аграрного університету, Полтавського університету економіки і торгівлі, Одеського державного аграрного університету, Миколаївського Національного аграрного університету, Херсонського державного аграрного університету, Сумського Національного аграрного університету, Інституту розведення і генетики тварин ім. М.В. Зубця НААН, ДУ «Інституту зернових культур НААН», Ллейдського Університету (Ллейда, Іспанія), Люблінського університету природничих наук (Люблін, Польща). Однак заклад не надав інформацію, які саме практики та елементи із освітніх програм закордонних закладів освіти було враховано під час проєктування та удосконалення ОП, що акредитується. На підставі зазначеного вище ЕГ рекомендує організувати більш широке рецензування та обговорення ОНП із залученням представників провідних вітчизняних та іноземних закладів освіти, які працюють в галузі.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» третього рівня вищої освіти наразі відсутній, тимчасом наявний проєкт стандарту. Програмні результати навчання, визначені в ОНП, загалом відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 8 кваліфікаційного рівня в редакції постанови КМУ №519 від 25.06.2020 р. Зокрема, ПРН 1, 2, 4, 7, 8, 20, 21 забезпечують концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності; ПРН 5, 8-19, 22-24 – спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки, розширення та переоцінки вже наявних знань і професійної практики започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; ПРН 3 – вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом, використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях. Водночас не повністю враховано вимоги відповідальності та автономії, зокрема освітні компоненти не передбачають формування спроможності демонструвати інноваційність, здатність до безперервного розвитку і самовдосконалення, високий ступінь самостійності. На підставі інтерв'ювання здобувачів освіти, їх наукових керівників, викладачів і роботодавців ЕГ дійшла висновку, що освітній процес за ОНП, що реалізовується в Інституті свинарства, загалом уможливує досягнення більшості ПРН, визначених в ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чіткий галузевий контекст ОНП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Відсутність Стратегії розвитку Інституту. Під час формулювання цілей і програмних результатів ОНП достатньою мірою не враховано досвіду іноземних партнерських установ, які реалізують аналогічні освітні програми. Під час формулювання програмних результатів навчання мало уваги приділено таким категоріям НРК як відповідальність і автономія. Рекомендації: 1. Розробити Стратегію розвитку Інституту на короткострокову та довгострокову перспективу. 2. Під час формулювання ПРН врахувати вимоги НРК, зокрема стосовно категорій відповідальності та автономії. 3. Інтегрувати у зміст ОНП і освітній процес кращий досвід закордонних партнерських освітніх і дослідних установ.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони і недоліки за підкритеріями 1.1 (відсутність стратегії розвитку Інституту) та 1.3 (відсутність конкретних впроваджень кращих практик партнерських закладів), експертна група дійшла висновку, що ОНП за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідає рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

У відомостях про самооцінювання декларується, що акредитації піддається ОНП 2021 р. вступу. Останні зміни відбулися після оприлюднення в 2019 р. проекту стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва відсутній. Версії ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за роки вступу 2016, 2017, 2018, 2021 представлено на веб-сайті Інституту в рубриці «Підготовка наукових кадрів», тимчасом за роки 2019, 2020 та 2022 – відсутні (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/pidgotovka-naukovikh-kadriv/osvitno-naukova-programa>). Обсяг освітньої складової в ОНП 2021 р. становив 36 кредитів ЄКТС, при цьому 9 кредитів було віднесено до вибіркової складової, що становить 25 % від загальної кількості кредитів ЄКТС і відповідає ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту». Обсяг обов'язкових освітніх компонентів загальної підготовки становить 27 кредитів ЄКТС, з яких оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 4 кредити ЄКТС; здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності – 4 кредити; набуття універсальних навичок дослідника – 4 кредити. Обсяг самостійної роботи здобувачів, відповідно до навчальних планів, за кожним освітнім компонентом і ОНП загалом становить 67 %. Обсяги окремих освітніх компонентів (лекцій, практичних занять та самостійної роботи) у навчальному плані та робочих програмах дисциплін збігаються. У проєкті на 2023 рік вступу (https://www.svinarstvo.com/documents/onp/proiekt_onp_2023.pdf) обсяг ОНП і перелік освітніх компонентів не змінено.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП має структуру, визначену Положенням про освітньо-наукові програми (https://www.svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_osvitno-naukovu_prohramu.pdf) і забезпечує обов'язковими компонентами програмні компетентності й результати навчання. Обов'язкові компоненти розділено на 2 цикли: дисципліни загальнонаукової підготовки та професійної підготовки (https://www.svinarstvo.com/documents/onp/navchalnyi_plan_2022.pdf?v2). Всі вибіркові ОК мають обсяг 3 кредити, їх розділено на 3 блоки. Загалом для вибору пропонується 9 освітніх компонентів. Всі вибіркові ОК мають суто професійне спрямування і відповідають тематиці досліджень аспірантів. За період з 2016 по 2021 рр. перелік освітніх компонентів змінювався. У відповідь на зауваження зовнішніх стейкхолдерів було додано ОК «Педагогічна практика» (2 кредити), розширено перелік вибіркового дисциплін. ОК «Інформаційні технології» переміщено із блоку вибіркового дисциплін до обов'язкових. Всі освітні компоненти ОНП методично забезпечено, про що свідчить зміст робочих програм дисциплін (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/pidgotovka-naukovikh-kadriv/osvitno-naukova-programa>). Робочі програми дисциплін містять перелік знань і умінь, які не прив'язані чітко до ПРН, визначених в ОНП, що ускладнює оцінювання результатів навчання здобувачів. Програми деяких дисциплін професійного спрямування дублюють контент ОП нижчих рівнів вищої освіти. Це, зокрема, тематика обов'язкового ОК «Годівля сільськогосподарських тварин», вибіркового компонентів «Організація племінної справи у тваринництві». Зміст дисципліни «Селекція сільськогосподарських тварин» відповідає бакалаврському рівню. Мають місце дублювання змісту дисциплін, зокрема високу схожість має зміст обов'язкового компонента «Годівля сільськогосподарських тварин» та вибіркового компонента «Живлення тварин». Для ряду дисциплін у відповідних матрицях визначено нерелевантні програмні компетентності та ПРН. Зокрема, в матриці відповідності ПРН освітнім компонентам необґрунтовано зазначається, що ОК4 «Методика досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи» забезпечує досягнення ПРН 2, оскільки в РП цієї дисципліни відсутні теми про методологію системного аналізу, розроблення інноваційних технологій виробництва і переробки продукції тваринництва. Аналогічно, в тематиці лекційних та практичних занять дисципліни «Годівля сільськогосподарських тварин» відсутні теми, пов'язані з функціональним живленням тварин, виробництвом функціональних харчових продуктів, про що йдеться в ПРН12. Списки базової рекомендованої літератури ряду дисциплін містять застарілі джерела. Загалом освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему і в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз профілю ОНП та робочих програм дисциплін, тематика науково-дослідних робіт, публікацій аспірантів та наукових керівників підтверджують, що зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство». Із зазначеною предметною областю корелюють цілі навчання за ОНП, перелік потенційних місць працевлаштування,

перелік очікуваних компетентностей здобувачів. Освітні компоненти циклу спеціальної підготовки сприяють освоєнню інноваційних технологій виробництва і переробки продукції тваринництва, а також удосконаленню методичних і практичних навичок. Зміст 3-х блоків вибіркового дисциплін має суто професійне спрямування.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти в ІС та АПВ НААН унормовано «Положенням про організацію освітнього процесу» та «Положенням про порядок та умови вибору навчальних дисциплін здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти», розміщених у розділі «Нормативно-правове забезпечення» вебсторінки Інституту (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/pidgotovka-naukovikh-kadriv/normativno-pravove-zabezpechennya-osvitnogo-prtsesu>). Анотації вибіркового дисциплін розміщено в рубриці «Підготовка наукових кадрів» (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/pidgotovka-naukovikh-kadriv/osvitno-naukova-programa>). Із трьох блоків вибіркового дисциплін ОНП здобувач освіти може обрати 3 освітні компоненти, обсягом 3 кредити кожен. Відтак, здобувач має змогу обрати 9 кредитів вибіркового дисциплін, що становить 25 % від загального обсягу ОНП. Освітніх компонентів з інших ОП, у тому числі нижчих рівнів вищої освіти, здобувачам не пропонується, хоча така можливість наявна, оскільки Інститут має угоди про співпрацю з Полтавським університетом економіки і торгівлі. Всі вибіркові дисципліни в індивідуальних навчальних планах аспірантів дотичні до тематики їх наукових досліджень. Під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти виявили обізнаність щодо процедури вибору дисциплін, їх обсягу, а також змогли обґрунтувати власний вибір. Ознайомлення з індивідуальними навчальними планами аспірантів різних років вступу довели, що вони мали різні вибіркові дисципліни.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практичну підготовку за своїм фахом аспіранти мають змогу пройти на базі дослідних господарств ІС та АПВ НААН – ДП «Дослідне господарство імені 9 Січня», ДП «Дослідне господарство «Степне», ДП «Дослідне господарство ім. Декабристів» (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/dosl-gospodarstva>), а також на базі дослідних лабораторій інституту, де вони виконують свої дисертаційні дослідження. Досягнення ПРН 1, 4, 22 забезпечує ОК 8 «Педагогічна практика» обсягом 2 кредити. Розроблено відповідне «Положення про педагогічну (асистентську) практику» (https://www.svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_pedagogichnu_praktyku.pdf). Під час інтерв'ювання у фокус-групі роботодавців, а також під час відкритої зустрічі були присутні представники різних освітніх установ, з якими співпрацює Інститут, в тому числі відповідно до укладених угод, – Сусол Р. , Усенко С. (Одеський державний аграрний університет), Поліщук А. А. (Полтавський державний аграрний університет). Вони зазначили про готовність їхніх закладів приймати аспірантів для проходження педагогічної практики. Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили про достатність обсягу педагогічної практики, тимчасом таке питання до анкет не включено. Таким чином, ОНП передбачає практичну підготовку здобувачів під час реалізації ОНП, у тому числі педагогічну практику, що уможливорює набуття компетентностей, необхідних для працевлаштування як на різних аграрних підприємствах, так і в закладах освіти.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття соціальних навичок здобувачами вищої освіти відбувається передусім у рамках циклу дисциплін загальнонаукової підготовки, зокрема філософії, іноземної мови, педагогіки вищої школи, а також педагогічної практики. Ці дисципліни формують комунікативні навички – здатність спілкуватися в науковому та професійному середовищі, в тому числі іншомовному; здатність ефективно взаємодіяти з іншими людьми, знаходити консенсус; здатність практикувати філософське мислення, демонструвати, аналізувати та інтегрувати знання та ін. Формат занять передбачає роботу в команді, підготовку презентацій, доповіді з проблемних тем, вирішення ситуаційних завдань. У фокус-групах НПП та здобувачів освіти було підтверджено використання викладачами, здебільшого тими, хто викладає дисципліни циклу загальнонаукової підготовки, інтерактивних технологій навчання. Комунікативні навички аспіранти набувають також під час щосеместрових звітувань на вченій раді Інституту, участі в науково-практичних конференціях, діяльності товариства молодих учених, виконуючи дослідження на базі дослідних господарств.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП в Інституті свинарства регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в ІС і ІПВ НААН»

(https://www.svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu_v_is_i_ipv_naan.pdf)

. Освітня складова ОНП реалізується лише впродовж двох семестрів першого року навчання в аспірантурі. У першому семестрі тижневе навантаження студента становить 15 год. у другому – 19. Співвідношення між аудиторними годинами і самостійною роботою за всіма освітніми компонентами становить 1 : 2. Ознайомлення з навчальними планами різних років, робочими програмами дисциплін, а також інтерв'ювання здобувачів освіти підтвердили відповідність обсягу ОНП фактичному навантаженню аспірантів. Скарги аспірантів про надмірне аудиторне навантаження не надходили. Обсяг ОНП достатній для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» в ІС та АПВ НААН за дуальною формою не передбачено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильною стороною ОНП, яка реалізується в Інституті свинарства, можна вважати наявність потужної бази для практичної підготовки здобувачів вищої освіти – дослідних господарств та спеціалізованих лабораторій, що уможливує проведення наукових досліджень за різними напрямками спеціальності 204 і здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

До слабких сторін слід віднести часткову невідповідність змісту освітніх компонентів "Годівля с.-г. тварин", «Організація плеємної справи у тваринництві», «Селекція с.-г. тварин» третьому (освітньо-науковому) рівню. Робочі програми освітніх компонентів «Методика досліджень...», «Годівля с.-г. тварин» потребують коригування щодо відповідності програмним результатам навчання. Рекомендації: До початку нового навчального року оновити зміст РП дисциплін: визначити релевантні ПРН, передбачити тематику занять, відповідну третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти, актуалізувати рекомендовані джерела літератури.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП демонструє належний рівень відповідності за більшістю підкритеріїв за винятком 5.2 (нерелевантність ПРН для деяких освітніх компонентів, дублювання контенту ОП нижчих рівнів вищої освіти), які можна усунути в короткі терміни. Враховуючи цілісний підхід в оцінюванні і різну вагомість окремих підкритеріїв, ЕГ вважає, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання до Інституту свинарства за ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» є прозорими, чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті Інституту (https://svinarstvo.com/documents/postgraduate_studies/pravylya_pryiому_v_aspiranturu_ta_doktoranturu_2023_rik.pdf). Вони відповідають умовам прийому до закладів вищої освіти України у 2022 р., містять вичерпну інформацію щодо необхідних документів для вступу, вступних іспитів та ін. Керівником відділу аспірантури і гарантом підтверджено, що конкурсний відбір на навчання за ОНП здійснюється за результатами вступних іспитів зі спеціальності (в обсязі програми вищої освіти магістра зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»), іноземної мови в обсязі, який відповідає рівню B2. Під час зустрічі зі здобувачами освіти було з'ясовано, що вони не стикалися з дискримінаційними ситуаціями або оскарженням результатів вступних іспитів під час вступної кампанії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Під час аналізу Правил прийому і Програми вступного іспиту зі спеціальності (https://svinarstvo.com/documents/postgraduate_studies/prohrama_vstupnoho_issytu_zi_spetsialnosti_204_tekhnolohiia_vyrobnystva_i_pererobky_produktsii_tvarynnytstva.pdf), а також зустрічі із зав. відділу аспірантури Ільченко М.О. ЕГ переконала, що Правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості самої освітньої програми. Вступники до аспірантури наукової установи подають мотиваційний лист, складають вступний іспит зі спеціальності, що охоплює технології виробництва і переробки продукції тваринництва, відтворення і фізіології тварин, годівлі, розведення та селекції тварин з оцінюванням дослідницької пропозиції та іспит з іноземної мови за програмою, яка відповідає рівню B2. Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яку зазначено в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Вступний іспит з іноземної мови оцінюється за 100-бальною шкалою. Мінімальна позитивна оцінка, яка відповідає рівню B2, становить 80 балів. Вступник до аспірантури, який набрав на вступному іспиті з іноземної мови менш ніж 80 балів, не допускається до наступного вступного випробування та участі у конкурсі. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності, оцінюються за 100-бальною шкалою. Вступники, які набрали менш як 60 балів, позбавляються права участі в конкурсі. Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення для вступників до аспірантури представлено в Правилах прийому.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (https://svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_akademichnu_mobilnist_uchasnykiv_osvitnoho_protseesu.pdf), що розміщене у вільному доступі на сайті Інституту свинарства і АПВ НААН. Вони є чіткими і зрозумілими. В документі передбачається, що визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з установами-партнерами буде здійснюватися з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС і системи оцінювання установи-партнера. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначатимуться в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюватиметься на підставі наданого здобувачем документа за результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів, завіреного в установленому порядку в установі-партнері. Практика застосування зазначених правил на ОНП, яка акредитується, наразі відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті в Інституті свинарства і АПВ НААН регулюються Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті здобувачами третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти (https://svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_vyznannia_rezultatuv_navchannia_otrymaniykh_u_neformalnih_ta_infomalnih_osviti.pdf). Процедура визнання наступна: здобувач звертається з заявою до директора Інституту з проханням, щодо визнання результатів навчання у неформальній/інформальній освіті, до заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва тощо), які підтверджують ті вміння, які здобувач отримав під час навчання. Для

визнання результатів навчання у неформальній / інформальній освіті наказом директора створюється предметна комісія, до якої входять: гарант ОНП, науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перерахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті, предметна комісія визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до навчального плану, підсумковий контроль проходить у вигляді екзамену / заліку (відповідно навчального плану). Предметна комісія виставляє підсумкову оцінку за шкалою ЄКТС. Якщо здобувач отримав менш як 60 балів, то йому не перераховуються результати навчання, отримані у неформальній та інформальній освіті. Під час інтерв'ювання здобувачів освіти з'ясовано, що здобувачі не обізнані про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, але водночас пройшли навчання на платформі Prometheus. Зокрема, Валерія Матіюк зазначила, що проходила курс «Академічна доброчесність», однак не зверталась щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті. Відтак, практики застосування зазначених правил на даній ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною практикою під час вступу на ОНП, що реалізуються в Інституті свинарства, є підготовка дослідницької пропозиції, що сприяє формуванню в аспіранта більш чіткої уяви про мету і завдання дисертаційного дослідження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Здобувачі недостатньо поінформовані про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендації: Регулярно інформувати здобувачів про перспективи неформальної освіти та залучати їх до участі у програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За більшістю підкритеріїв виявлено належний рівень відповідності ОНП критерію 3. З огляду на те, що виявлено слабкі сторони за підкритерієм 3.4 (недостатня поінформованість здобувачів стосовно визнання результатів неформальної освіти), експертна група дійшла висновку про відповідність освітньої програми за критерієм 3 рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання аспірантів проводиться у змішаній формі: викладачі Інституту проводять заняття в режимі офлайн, а залучені викладачі на основі Угоди від 09.12.2022 р. з Полтавським університетом економіки і торгівлі – в режимі онлайн з використанням платформ Moodle та Zoom. Викладачі мають можливість обирати методи та форми навчання, які забезпечують якісне навчання здобувачів та сприяють досягненню ПРН, що регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів ступеня доктора філософії (<https://bit.ly/40onYop>). Студентоцентрикований підхід задекларовано в Статуті (р. 2.2. та 5.1.) (<http://surl.li/fkefd>), а також у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/fkegm>), реалізується, зокрема, можливість академічної мобільності (Положення – <http://surl.li/fkegt>), визнанням неформальної освіти (Положення – <http://surl.li/fkekl>). Форми організації освітнього процесу в контексті освітніх компонентів визначено у робочих програмах дисциплін, які розроблено відповідно до Положення про робочу програму (<http://surl.li/fkele>). Академічна свобода аспірантів забезпечується самостійністю і незалежністю у виборі наукового керівника, напрямів досліджень, освітніх компонентів із блоків вибіркових дисциплін. За погодження із науковим керівником аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план (р. 3. п. 16 Положення про організацію освітнього процесу). У разі часткового невиконання навчального плану здобувач може перенести його виконання на інший період часу (р. 3. п. 26). Викладачі мають довільний вибір методик і методів навчання. Під час інтерв'ювання здобувачі й викладачі підтвердили, що в Інституті принципу академічної свободи дотримуються. Загалом методи та форми навчання під час реалізації ОНП дають змогу ефективно досягти ПРН, відповідають вимогам

студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. За результатами моніторингу якості ОНП, проведеного Інститутом, усі аспіранти (100 % опитуваних) висловили повне задоволення якістю та повнотою навчання (<http://surl.li/fkemj>). ЕГ вважає необхідним розширення кола стейкхолдерів для анкетування. Бажано розробити Положення про опитування учасників освітнього процесу. Недостатньою мірою в освітньому процесі, особливо під час викладання професійних дисциплін, використовуються цифрові інструменти – навчальна платформа Moodle, застосунки Google тощо.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ пересвідчилася, що здобувачам вищої освіти надається зрозуміла і доступна інформація про кожен освітній компонент: структура навчальної дисципліни, її мета, цілі і результати навчання, критерії оцінювання за окремими видами робіт та рекомендована література. Дану інформацію представлено в робочих програмах та анотаціях дисциплін для обов'язкових освітніх компонентів та в анотаціях для вибіркового компонентів. Зазначені документи розміщено на вебсайті Інституту у вкладці «Освітньо-наукова програма» (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/pidgotovka-naukovikh-kadriv/osvitno-naukova-programa>). Крім того, дану інформацію здобувачі отримують на першому занятті відповідної дисципліни. Для контролю досягнення результатів навчання здобувачів у межах навчальних дисциплін застосовуються різні методи оцінювання, відповідно Положення про організацію освітнього процесу в (п. 1-11) (<http://surl.li/fkemj>). Під час огляду матеріально-технічної бази в реальному часі з'ясовано, що в приміщеннях та на стендах Інституту розміщено різноманітні матеріали щодо науково-освітньої діяльності. Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються навчальним планом (<http://surl.li/fkenh>) та розкладом занять (<http://surl.li/fkens>) і графіками підсумкового контролю знань (<http://surl.li/fkenu>), які є у вільному доступі на вебсайті Інституту. Під час інтерв'ювання здобувачів з'ясовано, що їх ознайомлюють з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання на кожній дисципліні. Водночас відділу аспірантури було б доцільно дослідити доступність, своєчасність та зрозумілість критеріїв оцінювання за освітніми компонентами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Реалізація ОНП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва гармонійно поєднує академічне навчання та проведення дослідницької діяльності відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fkemj>). Під час інтерв'ювання різних фокус-груп підтверджено, що аспіранти мають сприятливі умови для забезпечення ефективного поєднання навчання і проведення досліджень. До ОНП входять такі дисципліни як ОК 4–7, та ВК 1–9, які значною мірою забезпечують здобуття дослідницьких компетентностей. Аспірантка другого року навчання В. Матіюк у січні–лютому 2023 р. пройшла онлайн-стажування в Швецькому університеті сільськогосподарських наук за темою «Як написати та опублікувати наукову статтю в міжнародному журналі» та отримала сертифікат. Результати дослідницької діяльності можуть бути враховані як такі, що здобуті за результатами академічної мобільності (Положення – <http://surl.li/fkegt>) та у неформальній освіті (Положення – <http://surl.li/fkekl>). Аспіранти активно займаються дослідницькою діяльністю починаючи вже з другого року навчання, маючи можливість безкоштовно користуватись ресурсами баз Scopus та WoS (<http://surl.li/fkepm>). Здобувачі мають можливість виконувати лабораторні дослідження в трьох спеціалізованих лабораторіях. Обладнання лабораторій та умови дають змогу проводити аналіз експериментальних зразків, готувати наукові публікації і презентувати їх на конференціях. Лабораторія генетики має «Свідоцтво про відповідність стану системи вимірювань» (2022) (<http://surl.li/fkepr>). Рада молодих вчених (<http://surl.li/fkeqa>) сприяє участі аспірантів у різних конференціях як під час пандемії (2021–2022), так і воєнного стану. У 2021 р. в Інституті було проведено науково-практичну конференцію молодих учених та аспірантів (<http://surl.li/fkeqj>), в якій взяли участь викладачі Лобченко С. Ф. та Саєнко А. М., аспіранти Будака Є. О. і Матіюк В. В. У Міжнародній інтернет-конференції (2022) «Розвиток галузі тваринництва в умовах євроінтеграції» (<http://surl.li/fkeqo>) взяли участь аспіранти Будака Є. О., Матіюк В. В. та Сухно В. В., а також викладачі Іванов В. О., Лобченко С. Ф. та Саєнко А. М. Мотивацією активного залучення здобувачів вищої освіти до наукової роботи є отримання сертифікатів за результатами конференцій. Теми дисертаційних робіт аспірантів корелюються з науково-дослідною тематикою, яку виконують у тому числі керівники дисертаційних досліджень (<http://surl.li/fkeqy>). З метою підвищення ефективності роботи з іноземною науковою літературою в Інституті відновлює роботу «Англійський клуб».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Всі викладачі за даною ОНП є науковцями, які займаються дослідженнями у відповідній галузі та публікують результати цих досліджень у фахових наукових виданнях. Під час викладання дисциплін викладачі враховують сучасні наукові досягнення у галузі, а також власні наукові результати, однак це недостатньою мірою представлено у змісті робочих програм дисциплін, списках рекомендованої літератури. Роботодавці підтвердили, що вони активно співпрацюють з робочою групою щодо удосконалення ОНП, а деякі й самі входять до цієї робочої групи: доктор с.-г.

наук, професор Поліщук А. А., доктор с.-г. наук, доцент Сусол Р. Л. та директор дослідного господарства ім. Декабристів, кандидат с.-г. наук Цибенко В. ЕГ пропонує постійно оновлювати зміст освітніх компонентів за результати власних досліджень та передового досвіду.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В установчих документах Інституту свинарства і АПВ відсутні стратегічні бачення у напрямі інтернаціоналізації діяльності. Питання академічної мобільності регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/fkegt>). Науковці Інституту (Почерняєв К.Ф., Балацький В.М.) співпрацюють з Міжнародним товариством генетиків (ISAG), що дає їм змогу проходити стажування, брати участь у міжнародних конференціях, публікаціях, спільних лабораторних тестуваннях. Почерняєв К.Ф., Балацький В.М., Корінний С.М. мають спільні з іноземними колегами дослідження за міжнародним грантом ІРЕМА (Інноваційні підходи до виробництва свинини з некастрованими самцями), беруть участь у рамковій програмі ЄС COST. Аспіранти Будаква Є., Сухно Т., Матіюк В. мають наукові публікації в міжнародних виданнях, в т. ч. тих, що входять до баз Scopus та Web of Science. Випускниця ОНП Олійниченко Є.К. пройшла стажування в Університеті Лериди (Іспанія), де брала участь у розробленні протоколів генотипування для панелі генетичних маркерів». Під обмежень у зв'язку з карантинном і війною міжнародні стажування викладачів та аспірантів не здійснювались. Усі учасники освітньо-наукового процесу мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та WoS. ЕГ вважає за доцільне розробити Концепцію освітньої діяльності та Стратегію інтернаціоналізації освіти та розширити участь аспірантів і викладачів у їх реалізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявні широкі можливості для проведення здобувачами практичних занять у дослідних господарствах Інституту та інших партнерських організаціях. Здобувачі беруть участь у виконанні НДР за державним замовленням, яке фінансується НААН. Позитивною практикою є відновлення роботи «Англійського клубу», покликаною поліпшити знання іноземної мови в молодих науковців. На ОНП гармонійно поєднуються навчання і дослідження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Для викладання дисциплін циклу фахової підготовки не використовуються електронні навчальні платформи, відсутній інститутський репозитарій. Недостатньо моніториться доступність, своєчасність та зрозумілість критеріїв оцінювання за освітніми компонентами. Відсутні стратегічні бачення у напрямі інтернаціоналізації діяльності Інституту. Рекомендації: 1. Урізноманітнити використання технологій дистанційного навчання. 2. Відділу аспірантури дослідити доступність, своєчасність та зрозумілість критеріїв оцінювання за освітніми компонентами. 3. Розробити стратегію інтернаціоналізації діяльності Інституту, розширити коло зарубіжних партнерів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП має високий рівень відповідності за підкритерієм 4.3. З огляду на виявлені слабкі сторони за підкритеріями 4.1 (невикористання електронних навчальних платформ), 4.2 (недостатній моніторинг доступності, своєчасності та зрозумілості критеріїв оцінювання), 4.4 (недостатнє оновлення змісту ОК), 4.5 (відсутність стратегії інтернаціоналізації), які можуть бути легко усунутими, ЕГ дійшла висновку, що навчання і викладання за Критерієм 4 в цілому відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для

окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Процедуру проведення контрольних заходів в Інституті унормовано Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fkemy>) (р.7. п.1-11) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/fkedm>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти містяться у робочих програмах, які оприлюднено на сайті Інституту. В навчальних планах передбачено форми контрольних заходів і послідовність їх проведення для кожної дисципліни. Поточний контроль успішності здобувача здійснюється за видами навчальної роботи: виконання завдань під час практичних занять; оцінювання самостійної роботи; тестування/ контрольна робота/реферат. Підсумковий контроль передбачає іспит/залік. Терміни проведення підсумкового контролю визначаються навчальними планами. Аспіранти під час інтерв'ювання підтвердили, що з критеріями оцінювання та формами контрольних заходів їх знайомлять викладачі на початку вивчення дисципліни. Для більшості з них критерії оцінювання загалом є чіткими й зрозумілими. ЕГ пропонує для контролю знань з професійних дисциплін серед традиційних підходів використовувати цифрові інструменти. Під час проведення анонімного опитування аспірантів необхідно включати питання чіткості та зрозумілості форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання за освітніми компонентами.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Наразі стандарт вищої освіти третього (доктор філософії) рівня вищої освіти за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва відсутній. Вимоги до форм атестації здобувачів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу. Атестація здобувачів відбувається у формі проміжного звітування та підсумкової атестації. Звітування аспірантів про виконання індивідуального плану відбувається двічі на рік. Спочатку вони звітуються на засіданні структурного підрозділу, за яким закріплені, і після позитивного висновку – на засіданні вченої ради. Результатом підсумкової атестації є захист аспірантом у встановлений термін своїх наукових досягнень у вигляді дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді. Гарант повідомив ЕГ, що в Інституті наразі не створювались разові ради і аспіранти за ОНП не проходили захист в інших установах. Під час інтерв'ювання адміністрації та наукових керівників, вивчення наукового доробку співробітників Інституту підтверджено, що в закладі наявна критична маса науковців для якісної підтримки наукової роботи аспірантів, а також кваліфікованої експертизи отриманих ними наукових результатів. Під час інтерв'ювання у фокус-групах здобувачів освіти і представників ради молодих учених було з'ясовано, що останні беруть участь у роботі вченої ради, і підтверджено, що процес атестації відкритий, а оцінювання об'єктивне і неупереджене.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ засвідчує, що правила проведення контрольних заходів в Інституті є у відкритому доступі та визначені у нормативно-правових документах: Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/fkemy>); Положення (р. 2.2; 3.3; 3.5, 3.6.) про дистанційне навчання (<http://surl.li/fkewo>). Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/fkexl>). Відповідно до цього Положення (р. 3.1.), в Інституті створено постійно діючу Комісію, яка здійснює діяльність щодо запобігання конфліктним ситуаціям та відповідає за поширення інформації про Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій. Критерії оцінювання визначаються робочою програмою кожної дисципліни. Прозорість, об'єктивність і неупередженість оцінювання під час проведення контрольних заходів забезпечуються встановленням однакових умов для всіх аспірантів – тривалість контрольної процедури, зміст та кількість завдань, процедура підрахунку результатів, єдині критерії оцінювання, оприлюднення результатів одразу після контрольного заходу тощо. Перескладання екзаменів допускається не більше 2 разів: перший раз викладачу, другий раз – комісії. Відповідно до Положення організації освітнього процесу (<http://surl.li/fkemy>), ліквідування академічної заборгованості (р. 9. п. 2.) з навчальної дисципліни здійснюється у формі тестування та 100-бальної шкали оцінювання. За результатами проведення контрольного заходу комісія готує протокол, де фіксує дату проведення контрольного заходу та оцінку за відповіді. В разі якщо аспірант не згоден з рішенням викладача, він може звернутися з письмовою апеляцією у відділ аспірантури та докторантури. За результатами анкетування щодо якості ОНП встановлено, що усі аспіранти (100% опитуваних) висловили повне задоволення якістю та повнотою навчання (<http://surl.li/fkemj>). Під час інтерв'ювань гаранта та аспірантів з'ясовано, що випадків конфлікту інтересів, оскарження процедури або результатів проведення контрольних заходів, скарг аспірантів на необ'єктивність викладачів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в Інституті визначено у Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/fkfax>). Відповідно до цього Положення, рукописи статей, тези доповідей, дисертації, підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки, рекомендації, монографії тощо піддаються обов'язковій перевірці на плагіат. Інститут використовує для цього програмне забезпечення Unichек (Угода з ТОВ Антиплагіат: <http://surl.li/fkfbq>), яке встановлено на комп'ютері в бібліотеці установи. Завідувачка бібліотеки підтвердила, що вона уповноважена робити перевірки всіх робіт на оригінальність тексту та оформлює звіт за результатами перевірки. Якщо в результаті перевірки роботи встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримано іншими авторами, або інші прояви академічного плагіату, робота (залежно від типу) не допускається до захисту, рецензування або розгляду, не рекомендується до друку, вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. За допущення академічного плагіату у наукових творах персональну відповідальність (р. 5.9 цього Положення), відповідно до чинного законодавства України, несуть автор та науковий керівник. У випадку незгоди із результатом перевірки твору учасник освітнього і наукового процесів має право у триденний термін подати письмову апеляційну заяву (р. 6.1.) за встановленою формою на ім'я Голови комісії з дотримання академічної доброчесності. Популяризація академічної доброчесності серед аспірантів Інституту проводиться у двох вимірах: проведення просвітницьких заходів щодо актуальності засад академічної доброчесності на заняттях та під час роботи з керівниками над матеріалами наукових досліджень. Для запобігання проявам академічної недоброчесності в Інституті проводиться роз'яснювальна робота: викладачі та керівники наукових робіт пропагують академічну доброчесність серед аспірантів, пропонують перевіряти підготовлені наукові статті на унікальність тексту. Водночас наукові керівники, викладачі та здобувачі не обізнані про безоплатні інтернет-ресурси для самостійної перевірки авторської оригінальності тексту. Під час інтерв'ювання здобувачі зазначили, що не стикалися з фактами академічної недоброчесності на ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність у відкритому доступі робочих програм навчальних дисциплін ОНП із прописаними формами та критеріями оцінювання. Вони дублюються на всіх етапах навчання, структуровані та завчасно повідомляються. У реалізації ОНП забезпечено прозорість, об'єктивність та неупередженість оцінювання навчальних досягнень включно з процедурами оскарження результатів оцінювання. Як інструмент запобігання порушенням академічної доброчесності використовується програмне забезпечення Unichек.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Низький рівень використання цифрових інструментів під час контрольних заходів з дисциплін професійного спрямування. В анкетуванні щодо оцінювання якості освітнього процесу відсутні питання про чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання за освітніми компонентами. Рекомендації: 1. Запровадити використання цифрових інструментів (платформ дистанційного навчання, сервісів Google) для оцінювання результатів навчання з дисциплін професійного спрямування. 2. Включити до анкет для здобувачів питання про чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання за освітніми компонентами.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Встановлені об'єктивність та неупередженість контрольних заходів, а також підтверджене в ряді фокус-груп дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності вважаємо добрим підґрунтям відповідності вимогам критерію 5. Враховуючи сильні сторони ОП за критерієм 5 і незначні її недоліки, які не впливають на якість освіти і легко усуваються, зокрема за підкритерієм 5.1 (недостатнє використання цифрових інструментів, відсутність оцінювання здобувачами чіткості та зрозумілості форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання за освітніми компонентами), ЕГ дійшла висновку, що за критерієм 5 ОНП відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановлено задовільну академічну та професійну кваліфікацію викладачів, які забезпечують реалізацію ОНП в Інституті. Всі викладачі мають вчений ступінь, що відповідає спеціальності 204, і фахові публікації за напрямом «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». На ОНП загалом викладає 9 НПП, з яких 4 доктори наук (з них 3 професори) та 5 кандидатів наук. Серед задіяних до освітнього процесу викладачів 6 або 67 % є штатними працівниками, 3 працюють за сумісництвом. Всі викладачі мають стаж роботи від 11 років до 42 років. Майже всі викладачі підвищили свою професійну кваліфікацію та педагогічну майстерність за останні 5 років. Академічна відповідність дисциплінам викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, великою мірою забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Наукові керівники дисертаційних досліджень активно публікуються в журналах, які індексуються в міжнародних науково-метричних базах, зокрема Почерняєв К. Ф. (<http://surl.li/fkfdb>; <http://surl.li/fkfdm>; <http://surl.li/fkfdq>), Ващенко П. А. (<http://surl.li/fkfef>; <http://surl.li/fkfeq>), Церенюк О. М. (<http://surl.li/fkfef>; <http://surl.li/fkfeq>; <http://surl.li/fkfgn>; <http://surl.li/fkfhd>) та Акімов О. В. (<http://surl.li/fkfii>). Водночас ЕГ відмічає, що академічна активність деяких викладачів у контексті фаховості та написання наукових статей, релевантних дисциплінам, що викладаються, недостатня. Зокрема, це стосується професора Іванова В.О., який викладає «Інформаційні технології у тваринництві», не маючи академічної/ професійної відповідності цій дисципліні. ЕГ відмічає, що на момент експертизи дирекція Інституту заявила про намір замінити викладача зазначеної вище дисципліни у новому навчальному році і як доказ надала проект угоди з викладачем Полтавського інституту економіки і торгівлі. Наукові інтереси, кваліфікація й напрями діяльності керівників повністю відповідають темам дисертаційних досліджень їх аспірантів. Здобувачі й випускники заявляли у процесі спілкування, що вони цілком задоволені рівнем викладання на ОНП та здобутими знаннями. На думку ЕГ, нормативного урегулювання потребує підвищення кваліфікації та стажування викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У Статуті Інституту (<http://surl.li/kfed>), визначено (п. 6.9.), що заміщення вакантних посад наукових працівників проводиться на конкурсній основі у встановленому порядку. В ході спілкування з інспектором з кадрових питань з'ясовано, що оголошення про проведення конкурсного відбору, терміни та умови його проведення розміщуються на офіційному сайті Інституту та публікуються у друкованих засобах масової інформації «Зоря Полтавщини», «Полтавський вісник». Строк подання заяв та документів претендентами становить не менш ніж один місяць. Під час проведення конкурсу на посади до уваги беруться як формальні показники, так і професійна активність. Результати підвищення кваліфікації та проходження стажування претендентів враховуються під час обрання за конкурсом. Результати конкурсів розглядаються вченою радою та затверджуються директором Інституту. Прийнятим на роботу працівникам, відповідно до Колективного Договору (<http://surl.li/kfkk>), дирекція Інституту забезпечує (п. 2.2.2) повну занятість та використання відповідно до професії та кваліфікації. Враховуючи воєнний стан, конкурс на заміщення вакантних посад дирекція Інституту не оголошувала. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і уможливають забезпечення необхідного рівня їх професіоналізму для успішної реалізації ОНП, однак вони потребують нормативного урегулювання.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Інститут активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, використовуючи науковий та практичний потенціал для формування відповідних фахових компетентностей аспірантів кваліфікованих викладачів. До викладання ОК Філософія, Іноземна мова за професійним спрямуванням, Педагогіка вищої школи залучено викладачів Полтавського університету економіки і торгівлі, з яким укладено угоду про співпрацю. Цей університет використовується також як база для проходження аспірантами Педагогічної практики. Роботодавці залучаються до формування й удосконалення ОНП, навчальних планів. Зокрема, до рецензування ОНП у 2021 р. було залучено доктора с.-г. наук, професора А. Поліщука (Полтавський державний аграрний університет); доктора с.-г. наук, доцента Р. Сузола (Одеський державний аграрний університет), директора дослідного господарства ім. Декабристів, кандидата с.-г. наук В. Цибенка. Позитивною практикою є те, що науковці Інституту практикують спільне виконання науково-дослідних робіт різними структурними підрозділами, результати такої співпраці сприяють удосконаленню змісту освітніх компонентів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Інститут залучає до аудиторних занять, лекцій, майстер-класів тощо професіоналів-практиків та представників роботодавців. Під час інтерв'ювання роботодавців, а також під час відкритої зустрічі ЕГ отримала інформацію щодо змісту та періодичності зустрічей представників роботодавців зі здобувачами. Професор Інституту розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН С. Войтенко підтвердила свою участь у читанні лекцій аспірантам Інституту. В гостьових лекціях брала участь д-р с.-г. наук, доцент Полтавського державного аграрного університету

С. Усенко. Під час огляду матеріально-технічної бази завідувач лабораторії генетики А. Саєнко підтвердив активне використання аспірантами обладнання лабораторії під час навчального процесу і для власних досліджень. Це дає змогу здобувачам наукового ступеня доктора філософії ознайомитися зі специфікою роботи даних лабораторій, а завідувачам лабораторій, як потенційним роботодавцям, підібрати із числа аспірантів майбутніх співробітників. Зовнішні стейкхолдери на відкритій зустрічі (представники НААН України, колеги із партнерських наукових установ і ЗВО) висловили бажання і надалі активно долучатися до освітнього процесу на ОНП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В Статуті Інституту (<http://surl.li/fkefd>) визначено і передбачено (п. 5.2.) організацію і проведення підготовку та перепідготовку наукових кадрів, а також їх стажування, у тому числі за кордоном. Інститут сприяє професійному розвитку викладачів. Представники академічного персоналу під час інтерв'ювання підтвердили, що мають можливість професійного розвитку через підвищення кваліфікації, стажування в інших наукових установах в Україні та за її межами. Викладачі мають свідоцтва про підвищення кваліфікації за останні п'ять років в різних установах України: Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН (ІРГТ, с. Чубинське) та Інститут тваринництва НААН (м. Харків). Підвищення кваліфікації викладачів також здійснюється через співпрацю з іншими установами та організаціями у виконанні спільних науково-дослідних робіт. Наприклад за темою «Генетика, збереження та відтворення біоресурсів у тваринництві» 2021–2025 (<http://surl.li/fkeqy>) ІС та АПВ НААН співпрацює з ІРГТ. Аспірантка-випускниця Олійниченко Є., виконуючи дисертаційну роботу в лабораторії генетики, мала спільні дослідження за міжнародним грантом ІРЕМА (Innovative Approaches for Pork Production with Entire Males – <http://surl.li/fkfra>). Науковці Інституту (Почерняєв К.Ф., Балацький В.М.) підтримують партнерські відносини з Міжнародним товариством генетиків тварин (ISAG – <http://surl.li/fkfpp>). Науковий керівник Ващенко П.А. брав участь у вебінарі з питань академічної доброчесності, організованому польськими колегами (липень 2022 р.). На регулярній основі співробітники інституту відвідують спеціалізовані виставки, на яких знайомляться з сучасними технологіями виробництва і переробки продукції тваринництва. Адміністрація Інституту підтримує ініціативи з боку академічного персоналу і сприяє їх професійному розвитку.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час інтерв'ювання академічного персоналу з'ясовано, що науковий розвиток і покращення викладацької майстерності стимулюється передусім за рахунок морального (вручення грамот, оголошення подяк тощо) та матеріального (встановлення доплат, надбавок, виплата премій тощо) заохочення. Система заохочення співробітників Інституту передбачена Колективним Договором (<http://surl.li/fkfkf>). У п. 3.5. цього договору визначено преміювання співробітників, які відпрацювали в Інституті понад 20 років. Загалом викладачі мотивовані та займаються своїм професійним розвитком на регулярній основі не лише у межах формальних курсів підвищення кваліфікації, а й участі у Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях, які проводяться щорічно.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Належність НПП Інституту до знаних наукових шкіл. Тісна співпраця з роботодавцями, яких періодично залучають до організації освітньо-наукового процесу. Сприяння адміністрації професійному і викладацькому розвитку науковців та їх інтеграції у міжнародний науковий простір.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Академічна невідповідність викладача дисципліни «Інформаційні технології» (відсутність відповідних освіти, наукового, навчально-методичного доробку, підвищення кваліфікації за останні 5 років). Не унормовано механізмів підвищення кваліфікації та стажування викладачів і аспірантів, а також проведення конкурсного добору викладачів. Незначне залучення зовнішніх стейкхолдерів до освітнього процесу. Рекомендація: 1. До початку нового навчального року реалізувати домовленості з організацією-партнером щодо залучення до викладання дисципліни «Інформаційні технології» НПП, який має повну академічну/ професійну відповідність дисципліні. 2. Розробити Положення про підвищення кваліфікації та стажування викладачів і аспірантів та Положення проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників. 3. У новому навчальному році під час викладання дисциплін фахового спрямування передбачити залучення зовнішніх стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи сильні сторони ОНП за критерієм 6, зокрема за підкритерієм 6.5 (сприяння професійному розвитку викладачів) і незначні її недоліки, які заклад вже в ході експертизи почав ліквідувати, зокрема за підкритерієм 6.1 (невідповідність викладача дисципліни «Інформаційні технології»), ЕГ оцінює даний критерій на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Наявність та якість матеріально-технічних ресурсів було оцінено ЕГ на основі перегляду відеоматеріалів, представлених на вебсайті Інституту в рубриці «Фільми Інституту свинарства» (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/filmi-institutu-svinarstva>), а також на основі віртуальної екскурсії у режимі реального часу територією головного корпусу та приміщень дослідного господарства. В Інституті діє ряд наукових лабораторій, в яких продяться наукові дослідження аспірантів, а також практичні заняття в рамках фахових дисциплін. Інформацію про діяльність всіх структурних підрозділів представлено на вебсайті Інституту в однойменній рубриці. Всі лабораторії оснащено спеціальними приладами та обладнанням. Обладнання лабораторій періодично поновлюються. Зокрема, за останні 5 років було придбано 7 одиниць обладнання для оснащення лабораторії генетики, яке уможливило виконання молекулярно-генетичних досліджень на сучасному науковому рівні. Дана лабораторія має Свідоцтво про відповідність стану системи вимірювань відповідно до ДСТУ ISO 10012:2005. Дослідні господарства, на базі яких в основному реалізується наукова складова ОНП, на постійній основі оновлюють свою матеріальну й технологічну базу. Читальна зала бібліотеки має комп'ютерну техніку, Wi-Fi, мультимедійний проектор. Аспіранти ОНП забезпечені вільним доступом до усіх бібліотечних фондів – наукової, навчальної та навчально-методичної літератури, наукової та професійної періодики тощо. Гарант О. Церенюк в режимі реального часу презентував дослідне господарство, де керівники дисертаційних досліджень та аспіранти проводять науково-господарські досліді. Результати анкетування аспірантів, проведеного в інституті, свідчать про високий рівень задоволеності аспірантами освітнім середовищем та матеріальними ресурсами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В Інституті забезпечено безоплатний доступ аспірантів до друкованих та електронних ресурсів наукової бібліотеки (<http://surl.li/fkgaе>), до ресурсів наукометричних баз Scopus та Web of Science. Аспіранти мають вільний доступ до навчального контенту електронного каталогу (<https://svinarstvo.com/library/>) бібліотеки, до спеціалізованих обладнаних лабораторій, Wi-Fi мережі. Вони можуть на безоплатній основі публікуватись у міжвідомчому тематичному науковому збірнику «Свинарство і агропромислове виробництво» (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/>), перевіряти свої наукові роботи на унікальність тексту, використовуючи засоби сервісу Unicheck (Угода – <http://surl.li/fkfbq>). Здобувачі та викладачі мають всі можливості користуватися лабораторним обладнанням, використовувати базу дослідних господарств. Спількування у фокус-групах здобувачів, ради молодих учених, випускників підтвердило їх задоволеність інфраструктурою та інформаційними ресурсами Інституту. Загалом інфраструктура Інституту уможливило ефективне провадження освітньо-наукової діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Проведений аналіз відомостей самооцінювання, віртуальна екскурсія навчальним корпусом, лабораторіями та бібліотекою, веб-сайту (<http://surl.li/fkgax>), інтерв'ювань у різних фокус-групах дали змогу ЕГ впевнитися, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. В Інституті створено безпечні умови провадження освітньої діяльності. У своїй діяльності Інститут керується Положенням з техніки безпеки та охорони праці (<http://surl.li/fkgbq>). Аспіранти проходять регулярні та цільові інструктажі перед заняттями та роботою з лабораторним обладнанням, небезпечними хімічними реактивами тощо. Для аспірантів створено оптимальний режим проведення досліджень і навчання. Між Інститутом і ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» укладено Угоду (19 січня 2023 р.) про спільне використання медичного пункту. Під час карантинних заходів та воєнного стану аспіранти переведені на змішану форму навчання. Для маломобільних груп здобувачів освіти забезпечено доступ до інфраструктури: встановлено пандус, поручні для входу у корпус. На момент

акредитаційної експертизи здобувачі з особливими потребами не навчаються. Здобувачі мають можливість проживати в гуртожитку відповідно до Угоди (від 10 січня 2022 р.), укладеної з ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», однак наразі таких потреб немає, оскільки всі вони проживають у місті. Рада молодих вчених (<http://surl.li/fkgcl>) долучається до вирішення потреб та інтересів аспірантів на ОНП. Під час проведення опитування здобувачів вищої освіти на даній ОНП до анкет не включено питань щодо безпечності освітнього середовища (<http://surl.li/fkemj>). ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП та уможлиблює задоволення їх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформаційна, організаційна та освітня підтримка освітнього середовища в Інституті полягає у можливості вільного користування аспірантами та викладачами лабораторним обладнанням, комп'ютерним обладнанням, доступом до інтернет-ресурсів та Wi-fi, до інформаційних ресурсів, зокрема до платформ Scopus та Web of Science та бібліотечно-го фонду (<http://surl.li/fkgjc>), читального залу та ін. Основну освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачам забезпечують наукові керівники. Керівниця наукової бібліотеки Т. Боржак надає допомогу аспірантам у підборі літератури за тематикою дисертаційних досліджень. Рада молодих вчених (<http://surl.li/fkgcl>) долучається до надання аспірантам консультативної допомоги та усіх видів підтримки. Основними напрямками роботи з соціальної підтримки, яким опікується профспілковий комітет, є соціальний захист, за потреби поліпшення побутових умов у гуртожитках, організація оздоровлення та відпочинку. Здобувачі вищої освіти підтвердили, що рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки в Інституті є достатнім.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами в Інституті передбачені в його Статуті (<http://surl.li/fkefd>). Осіб і працівників з особливими потребами в аспірантурі Інституту наразі немає, однак в інституті є можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії, індивідуального графіку аспірантів. Вхід у корпус інституту обладнано пандусом, тимчасом санвузли не обладнано відповідними кабінками для осіб з особливими потребами. ЕГ рекомендує сконцентрувати зусилля на збільшенні рівня доступності осіб з обмеженими можливостями як до лабораторій, бібліотеки так і санвузлів. Доцільно розробити та затвердити Положення про порядок супроводу осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп здобувачів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що в Інституті відсутня дискримінація учасників освітнього процесу за ознаками гендерної, расової, етнічної чи національної належності. Процедури врегулювання конфліктних ситуацій повною мірою регламентовано внутрішніми нормативними документами: 1. Статутом (<http://surl.li/fkefd>); 2. Колективним договором (<http://surl.li/fkfkj>); 3. Положення про врегулювання конфліктних ситуацій (<http://surl.li/fkgnb>); 4. Кодексом академічної доброчесності (<http://surl.li/fkgny>); 5. Положенням про попередження та протидію сексуальним домаганням (<http://surl.li/fkgoy>). У питаннях запобігання корупції дирекція та працівники Інституту керуються Законом України про засади запобігання і протидії корупції (https://minjust.gov.ua/m/str_36096). Роз'яснювальну та організаційну роботу серед здобувачів освіти проводять переважно наукові керівники та Рада молодих вчених. Однак під час спілкування зі здобувачами освіти ЕГ впевнилась лише в поінформованості аспірантів щодо наявності можливостей вирішення проблем, тимчасом у процедурах вирішення конфліктних ситуацій аспіранти знаються слабо. У різних фокус-групах підтверджено, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією на ОНП, не траплялось.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Проведення досліджень у дослідних господарствах Інституту та сертифікованих наукових лабораторіях. В установі діє лабораторія генетики, що атестована на відповідність системи керування вимірюваннями вимогам ДСТУ ISO 10012:2005 "Системи керування вимірюваннями". Здобувачі освіти й НПП мають безкоштовний доступ до публікації результатів досліджень у фахових виданнях, а також до видань, що індексуються в міжнародних наукометричних базах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатньою мірою вирішено питання переміщення маломобільних груп на вищі поверхи корпусу Інституту, відсутні спеціально обладнані санітарні кімнати для такої категорії громадян. Відсутній Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями. Рекомендації: 1. Забезпечити можливості для безперешкодного переміщення маломобільних груп громадян на вищі поверхи корпусу Інституту, обладнати для них спеціальні санітарні кімнати. 2. Розробити Порядок супроводу осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп здобувачів

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У цілому матеріально-технічна база, навчально-методичне забезпечення та наявні фінансові ресурси відповідають вимогам щодо підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. ОНП має достатній рівень відповідності підкритеріям 7.1–7.4. Враховуючи сильні сторони ОНП за критерієм 7 і недоліки, зокрема за підкритерієм 7.5 (недостатність супроводу осіб з обмеженими можливостями), ЕГ оцінює даний критерій рівнем В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регламентовано наступною нормативною документацією: «Положення про освітньо-наукову програму», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості», «Положення про організацію освітнього процесу». З 2016 року перегляди та оновлення ОНП «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» відбувалися у 2017, 2018 та 2021 роках, що не суперечить внутрішньоінститутському Положенню про освітньо-наукову програму, зокрема пунктам 10.7 «Моніторинг реалізації освітньої-наукової програми та її компонентів проводиться не рідше 1 разу за термін її дії» та 11.1 «Діючу, затверджену, освітньо-наукову програму, за підсумками моніторингу її реалізації, переглядають щонайменше 1 раз у терміні її дії і не пізніше ніж за 1 семестр до її завершення». Остання редакція ОНП, яка акредитується, розроблена у 2021 році. На веб-сайті Інституту представлено також проєкт ОНП на 2023 рік вступу, однак у змісті програми не відбулося жодних змін. В 2022 році перегляду ОНП не відбувалось. Тобто зміни в освітньому і дослідницькому просторі України, які відбувалися до 2022 р. (нові освітні тренди Римського комюніке, зміни Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затвердження професійного стандарту викладача ЗВО та інші), ніяким чином не позначилися на змісті ОНП. Незважаючи на відповідність періодичності перегляду ОНП внутрішнім нормативним документам, ЕГ вважає, що ОНП потребує частішого перегляду, ніж 1 раз за термін дії.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі ОНП «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» проходять анонімне анкетування щодо оцінювання якості освітньо-наукової програми, результати якого представлено на сайті Інституту (https://svinarstvo.com/documents/onp/otsinka_iakosti_osvity_aspirantamy.pdf). Відповідно до результатів анкетування, всі здобувачі задоволені якістю ОНП та освітнього процесу. Під час інтерв'ювання здобувачів і випускників ЕГ з'ясувала, що вони не ознайомлені з процедурою перегляду ОНП, однак мають пропозиції щодо її удосконалення (збільшення обсягу викладання англійської мови, набуття навичок написання офіційних листів іноземним колегам та установам, правил спілкування на конференціях, опанування основ проектного менеджменту). Відсутність змін у проєктах ОНП свідчить про те, що опитування здобувачів відбувається формально. Рада молодих вчених більшою мірою опікується науковою роботою, питаннями проведення конференцій, семінарів та круглих столів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Аналізуючи звіт про самооцінювання, результати інтерв'ювання роботодавців, ЕГ дійшла висновку, що роботодавці зацікавлені у підготовці кадрів в Інституті свинарства і АПВ НААН і залучені до процесу періодичного перегляду ОНП. Зав. каф. технології виробництва продукції тваринництва Полтавської державної аграрної академії, д-р с.-г. н., проф. Поліщук А.А. під час інтерв'ювання зазначив, що приблизно 95% НПП кафедри є випускниками даної ОНП. Д-р с.-г. наук Усенко С.О., зав. каф. біології продуктивності тварин ім. академіка О. В. Квасницького Полтавського державного аграрного університету на відкритій зустрічі зазначила, що вони співпрацюють з Інститутом свинарства і АПВ НААН і мають приблизно 90 % НПП-випускників саме цієї ОНП. Рецензентами ОНП виступають зав. каф. технології виробництва та переробки продукції тваринництва Одеського державного аграрного університету Сусол Р.Л., директор ДП «ДГ ім. Декабристів» Цибенко В.Г. та зав. каф. технології виробництва продукції тваринництва Полтавської державної аграрної академії, проф. Поліщук А.А. Під час зустрічі Сусол Р.Л. підтвердив, що його рекомендації щодо педагогічної практики та оцінювання знань було враховано під час перегляду ОНП в 2021 р. Усі роботодавці підтвердили, що ОНП забезпечує готовність здобувачів до професійної діяльності після завершення навчання.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП проводиться науковими керівниками. Випускники, що закінчили дану ОНП, працюють в Полтавському державному аграрному університеті та Полтавській державній аграрній академії, а також у приватних підприємствах інших міст України – ІТ НААН, ТОВ «Субекон», «Агропрайм Холдинг», ПАТ «Племсервіс», «ТОВ Глобинський Свинокомплекс», що було підтверджено під час зустрічей з фокус-групами. ЕГ рекомендує щорічно проводити анкетування випускників для врахування інформації щодо їх кар'єрного шляху і використовувати їхній досвід під час перегляду ОП. Під час інтерв'ювання випускники аспірантури зазначили, що вони задоволені своїм рівнем підготовки для працевлаштування. Зокрема, В. Рокотянська після закінчення аспірантури працює в Полтавському педагогічному університеті, а Є. Олійниченко продовжує наукову роботу в дослідному інституті Брістоля (Західна Англія).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості Інституту свинарства і АПВ НААН функціонує відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» (https://svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_iakosti_v_is_i_apv_naان.pdf) та «Положення про організацію освітнього процесу» (https://svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu_v_is_i_apv_naان.pdf). Під час перегляду ОНП у 2021 р. зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами було висловлено низку зауважень, побажань і рекомендацій щодо змісту ОНП, які окремим файлом представлено на вебсайті Інституту (https://www.svinarstvo.com/documents/onp/zauvazhennia_2021.pdf?v2). У цьому ж документі відображено реагування робочої групи на надані пропозиції. Завдяки такій роботі в ОНП було додано Педагогічну практику, змінено назви деяких освітніх компонентів, сформовано блоки вибіркових дисциплін, скориговано систему оцінювання результатів навчання, скориговано навчальний план та ін. ЕГ вважає, що реагування робочої групи на виявлені недоліки було оперативним і конструктивним.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП 204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва є первинною. Контроль за якістю підготовки наукових кадрів здійснює Національна академія аграрних наук України.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості в ІС та АПВ НААН поступово формується. Механізми реакції внутрішньої системи забезпечення якості на недоліки з ОНП регулюються «Положенням про освітньо-наукові програми» та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості». До процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП залучено науковців усіх структурних підрозділів. Затвердження індивідуальних планів виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії відбувається на засіданні вченої ради інституту, де кожен науковець має змогу допомогти аспіранту, вказавши на певні недоліки при формуванні експериментів та дослідів. Під час заслуховування звітів

аспірантів у структурних підрозділах колеги висловлюють свої зауваження і побажання. Така сама процедура й під час атестації. Рекомендації враховуються під час складання індивідуального плану аспіранта на наступний рік. Безпосереднє координування підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні проводять заступник директора з наукової роботи Смилов С.Ю. і вчений секретар, а також відповідальна за роботу аспірантури Ільченко М.О. З метою виявлення недоліків за ОНП проводяться опитування здобувачів, результати яких висвітлюються на сайті Інституту (https://www.svinarstvo.com/documents/onp/otsinka_iakosti_osvity_aspirantamy.pdf) та обговорюються на вчених радах.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регламентовано нормативною документацією. Роботодавці зацікавлені у підготовці кадрів в Інституті свинарства і АПВ НААН і залучені до процесу періодичного перегляду ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Інертність робочої групи стосовно реагування на сучасні освітні тренди і виклики. ОНП 204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва не передбачає врахування можливих змін дослідницьких інтересів аспірантів кожного року вступу і щороку не оновлюється. Здобувачі не ознайомлені з процедурою перегляду ОНП та проходять формальне опитування, тимчасом мають пропозиції щодо покращення ОНП. Рекомендації: 1. Переглянути внутрішні нормативні документи щодо періодичності оновлення ОНП. 2. Під час оновлення ОНП робочій групі враховувати сучасні освітні пріоритети і стратегію розвитку вищої освіти України. 3. З огляду на те, що формальне опитування аспірантів не завжди ефективне, урізноманітнити підходи до оцінювання якості ОНП – використовувати очні зустрічі, обговорення, семінари та інші форми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Періодичність перегляду і оновлення ОНП в Інституті свинарства, на думку ЕГ, не відповідає вимогам високої якості, однак Інститут послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Культури якості в академічній спільноті не сформовано остаточно. Беручи до уваги суттєві недоліки за підкритерієм 5.1, однак оцінюючи відповідність критерію 5 за сукупністю всіх підкритеріїв, ЕГ дійшла висновку, що ОНП Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва в Інституті свинарства відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в Інституті свинарства і АПВ НААН є доступними і зрозумілими. Вся розроблена нормативна документація оприлюднена у вільному доступі на сайті Інституту (<https://svinarstvo.com/index.php/ua/normativno-pravovi-dokumenti>). Однак для успішної реалізації ОНП і належного регулювання прав і обов'язків учасників освітнього процесу наявних документів недостатньо. Наприклад, не визначено правил і процедур здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, порядку проведення вступних випробувань у разі вступу до аспірантури осіб з обмеженими можливостями здоров'я та супроводу маломобільних громадян, не урегульовано питання про заміщення вакантних посад, про наукове керівництво аспірантами та особами, які прикріплені для підготовки дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії, питання використання коштів для надання матеріальної допомоги та заохочення і аспірантів, питання поводження з тваринами під час досліджень та в освітньому процесі, потребує більш розгорнутих пояснень порядок визнання та перезарахування освітніх компонентів при вступі, переведенні та поновленні на навчання за ОНП та ряд інших. Для більш повного розуміння учасниками освітнього процесу своїх обов'язків і перспектив необхідно розробити Стратегію розвитку Інституту на коротко- і довгострокову перспективу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

З огляду на те, що Інститут акредитує ОНП 2021 р., на його вебсайті представлено Проект на освітньо-наукову програму "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" 2021 року, Зауваження до проекту освітньо-наукової програми "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" 2021 року, Освітньо-наукова програма "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" 2021 і рецензії до ОНП 2021р. (<https://svinarstvo.com/index.php/ua/pidgotovka-naukovikh-kadriv/osvitno-naukova-programa>). Також оприлюднено Проект на освітньо-наукову програму "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" 2023 року (https://svinarstvo.com/documents/onp/proiekt_onp_2023.pdf)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті Інституту відсутня ОНП 2022 року вступу, хоча прийом здобувачів на ОНП у зазначеному році здійснювався. Гарант пояснив це тим, що змін у змісті ОНП 2021 року вступу не відбулося, тому новий профіль ОНП не формувався. Аналогічна ситуація з ОНП 2019, 2020 років вступу – вступ аспірантів у ці роки відбувався, освітній процес провадився, навчальні плани склалися, однак ця інформація не оприлюднювалася. На думку ЕГ, це могло дезорієнтувати потенційних абітурієнтів і унеможливило вступ на ОНП у зазначені вище роки на конкурсній основі. Крім того, під час інтерв'ювання в різних фокус-групах було з'ясовано, що пропозиції стосовно покращення змісту ОНП наявні. Зокрема, випускники зазначали про потребу в курсі, де б навчали діловій комунікації з зарубіжними колегами і проектному менеджменту; здобувачі освіти висловлювали побажання, щоб враховувалися їх здобутки в неформальній освіті; стейкхолдери із партнерських закладів вищої освіти були подивовані відсутністю ОНП 2022 р. Після 2021 р. Інститутом було укладено угоди з новими іноземними партнерами, змінився гарант. Таким чином, підстави для оновлення ОНП і оприлюднення цих оновлень для широкого загалу були наявні. З огляду на зазначене вище, ЕГ вважає, що обсяг точної і достовірної інформації про освітню програму, яку Інститут оприлюднює на своєму офіційному вебсайті, не є достатнім для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Відсутні

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутність Стратегії розвитку Інституту, що обмежує розуміння учасників освітнього процесу своїх прав, обов'язків і перспектив. Відсутність правил і процедур, які регулюють підготовку здобувачів поза аспірантурою, вступ і супровід осіб з обмеженими можливостями здоров'я, наукове керівництво аспірантами, використання коштів для надання матеріальної допомоги та заохочення і аспірантів, поводження з тваринами під час досліджень та в освітньому процесі. Відсутність оприлюдненого проекту ОНП 2022 р., що унеможливило громадське обговорення програми. Відсутність на вебсайті ОНП 2022 року вступу, що унеможливило вступ на ОНП на конкурсній основі. Рекомендації: 1. Розробити і оприлюднити Стратегію розвитку Інституту. 2. Визначити правила і процедури здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, проведення вступних випробувань для осіб з обмеженими можливостями здоров'я та супроводу маломобільних громадян, нормативно урегулювати питання про наукове керівництво аспірантами, використання коштів для надання матеріальної допомоги та заохочення аспірантів, поводження з тваринами під час досліджень та в освітньому процесі, та оприлюднити ці документи для широкого загалу. 3. Щороку оприлюднювати проект ОНП на наступний рік вступу, щоб дати можливість всім зацікавленим особам внести свої зауваження і пропозиції для її поліпшення. 4. Щороку оприлюднювати ОНП на офіційному сайті інституту для забезпечення інформування заінтересованих сторін та суспільства про функціонування ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП має низький рівень відповідності підкритерію 9.1 (нормативна неурегульованість ряду питань, пов'язаних з підготовкою аспірантів). А також, з огляду на те, що ОНП 2022 року вступу не було представлено на сайті Інституту, що унеможливило вступ на ОНП на конкурсній основі, і така ситуація мала місце й раніше (2019, 2020 рр.), ЕГ вважає, що обсяг точної і достовірної інформації про освітню програму, яку ІС та АПВ НААН оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті, не є достатнім для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. ЕГ оцінює ОНП за критерієм 9 рівнем Е.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Під час експертизи було проаналізовано усі види діяльності аспірантів: наукову складову, практичну та дослідницьку. Дисципліни професійної підготовки дають змогу аспірантам отримати добрі знання в галузі тваринництва, створювати нові знання через оригінальні дослідження (Сучасні технології виробництва і переробки продукції тваринництва); знання щодо годівлі та живлення сільськогосподарських тварин (Годівля сільськогосподарських тварин). Дисципліни загальнонаукової підготовки сприяють оволодінню методологією наукової діяльності для проведення власних наукових досліджень, результати яких матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Методика досліджень та організація підготовки дисертаційної роботи), дадуть змогу спілкуватися з широким колом академічної спільноти у сфері свого досвіду (Іноземна мова за професійним спрямуванням), а також здійснювати науково-педагогічну діяльність (Педагогіка вищої школи); цілісно викладати основні проблеми філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення (Філософія); здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти невирішені раніше проблеми або їх частини, формулювати наукові гіпотези (Інформаційні технології в тваринництві). До навчального плану включено також три блоки вибіркового дисциплін, які є дотичними до тематики досліджень аспірантів і забезпечують цим дослідженням освітню підтримку. Дисципліни професійного спрямування викладають працівники ІС та АПВ НААН, які мають багаж знань, необхідний для поглиблення, засвоєння, удосконалення знань здобувачів. Освітні компоненти Філософія, Іноземна мова за професійним спрямуванням, Педагогіка вищої школи та Педагогічна практика викладаються в Полтавському університеті економіки та торгівлі, з яким укладено угоду про співпрацю. Таким чином, зміст ОНП загалом забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 204.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Нині в Інституті навчається 11 аспірантів, науковими керівниками яких є 6 науковців (5 докторів с.-г. наук, 1 кандидат с.-г. наук), які є активними дослідниками з великим публікаційним доробком, у тому числі у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах, учасниками наукових проєктів, членами редколегій та рецензентами наукових часописів. Інформацію про науковців (профілі в Google scholar, ORCID та ін.) розміщено на вебсайті Інституту у вкладці «Наукометричні профілі науковців» (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/2022-10-03-08-23-26>), а також у рубриках "Структурні підрозділи" та «Освітньо-наукова програма» (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/pidgotovka-naukovikh-kadriv/osvitno-naukova-programa>). Аналіз тем дисертаційних досліджень в індивідуальних планах наукової роботи здобувачів, їх наукового доробку показав повну відповідність науковим інтересам наукових керівників. Наприклад аспірантка з року навчання Будаква Є.О. виконує дисертаційне дослідження на тему «Асоціація ДНК-маркерів нативних та імунно-кастрованих свинків» », і, відповідно до профілю ORCID, має 21 наукову публікацію, в т.ч. 8 – у співавторстві з науковим керівником. Аспірант Сухно Т. і його керівник Ващенко П.А. у 2021 р. мають спільну публікацію у фаховому виданні «Розробка технологічних підходів щодо ведення свинарства при отриманні та дорощуванні приплоду». Аспіранти 1 року навчання Бугай І.В., Шаравара Д.Р. розпочали свої дисертаційні дослідження за науковими напрямами своїх керівників – Церенюка О.М. та Ващенко П.А. відповідно.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

У межах ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для проведення і апробації результатів наукових досліджень у Інституті свинарства наявні такі можливості: - двічі на рік видається міжвідомчий тематичний науковий збірник «Свинарство і агропромислове виробництво»

(<https://svinarstvo.com/zbirnyk/ua/index.html>). Для аспірантів публікації в цьому виданні безкоштовні; - щорічно проводиться ряд науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів; - аспіранти ОНП мають доступ до використання ресурсів всіх спеціалізованих лабораторій Інституту; - Інститутом укладено угоди про творчу співпрацю з рядом вітчизняних і зарубіжних науково-дослідних установ; - для забезпечення ОНП використовується база 3-х дослідних господарств, які входять до мережі ІС та АПВ НААН (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/dosl-gospodarstva>), а також спеціалізовані наукові лабораторії, атестовані щодо технічної компетентності (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/strukturni-pidrozdili/viddil-seleksiiji-ta-genetiki/laboratoriya-genetiki>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Інститутом укладено угоду про співробітництво у сферах наукових досліджень і викладання із Університетом природничих наук в Любліні, Відділом молекулярних наук Швецького Університету аграрних наук в Упсалі. ЄГ було надано також проєкт меморандуму про наукову співпрацю між Центром досліджень в галузі біонаук ("CRIB") Університету Західної Англії (Брістоль) та відділом селекції і генетики ІС та АПВ НААН. Нині в зазначеному університеті працює випускниця аспірантури Інституту свинарства Олійниченко Є.К. Наразі аспіранти ОНП спеціальності 204 не брали участі в міжнародних стажуваннях і програмах академічної мобільності оффлайн. Реалізація ряду міжнародних стажувань аспірантів у 2022 р. була відтермінована через війну. Натомість, у 2022 р. аспіранти взяли участь у 4 міжнародних науково-практичних онлайн-конференціях на платформі Укрлогос. Менеджмент Інституту готовий всіляко сприяти міжнародним стажуванням здобувачів і НПП. На сайті Інституту недостатньо висвітлено можливості міжнародної співпраці, зокрема за програмами Еразмус+, Горизонт та ін.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники щороку беруть участь у двох та більше науково-дослідних роботах НААН. Нині в Інституті виконуються ПНД 30 «Система організаційно-технологічних рішень з адаптації тварин до зміни клімату за виробництва продукції тваринництва (Кліматично-адаптивне та органічне тваринництво)» (2021–2025), в якій 7 підтем, та ПНД 31 «Генетичне поліпшення сільськогосподарських тварин, їх відтворення та збереження біорозмаїття (Генетика, збереження та відтворення біоресурсів у тваринництві)» (2021–2025), в якій 5 підтем. Всі аспіранти залучені до виконання різних завдань у межах науково-дослідних тематик Інституту. Результати досліджень регулярно публікуються, на веб-сторінках структурних підрозділів Інституту представлено публікації за останні 5 років, а також в окремій вкладці – патенти (<https://www.svinarstvo.com/index.php/ua/innovatsijna-diyalnist/patenti>).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ІС та АПВ НААН за основу побудови відносин у науковому колективі бере Кодекс академічної доброчесності (https://www.svinarstvo.com/documents/npz/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti.pdf), який розміщено у рубриці «Нормативно-правове забезпечення». Кодекс встановлює основні засади і правила наукової етики, оцінки вченими власної роботи та діяльності колег з моральної точки зору, визначає порядок перевірки наукових робіт, що надходять до спеціалізованої вченої ради та редакції наукового журналу інституту, оргкомітетів конференцій, що проводяться на базі Інституту, навчальних та навчально-методичних матеріалів учасників освітнього процесу на предмет дотримання академічної доброчесності та сукупність заходів щодо запобігання плагіату. В Інституті здійснюється перевірка наукових текстів на наявність текстових збігів за використання програмного забезпечення Unichack у відповідності до укладеної в 2023 р. угоди з ТОВ «Антиплагіат». Термін дії угоди – до 30.06.2023 р. Перевірка для аспірантів безкоштовна. Допустимим в Інституті вважають рівень текстових збігів до 20 %. Рекомендовані показники оригінальності наукових текстів зазначаються у «Положенні про систему виявлення та запобігання академічному плагіату» (https://www.svinarstvo.com/documents/npz/polozhennia_pro_systemu_vyavlennia_ta_zapobihannia_akademichnomu_plahiatu.pdf?v3): не більше 20 % – оригінальна робота; – від 21 % до 50 % – задовільно оригінальна робота; – від 51 % до 90 % – умовно оригінальна робота; понад 90 % – неоригінальна робота. Під час інтерв'ювання в різних фокус-групах респонденти зазначали, що випадки порушення принципів академічної доброчесності на ОНП не траплялись. У зв'язку з цим наявна в Інституті комісія з дотримання академічної доброчесності наразі не функціонує. Наукові керівники, викладачі та здобувачі не обізнані про можливості перевірки авторської оригінальності тексту за використання безкоштовних інтернет-ресурсів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

ІС та АПВ НААН має розвинуту матеріально-технічну базу, яка уможливило виконання дисертаційних досліджень за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Наявні потужні наукові школи, висококваліфікований кадровий склад, які мають значні наукові здобутки і великий професійний досвід. За рівнем оснащення, кадровим складом і науковими здобутками лабораторія генетики Інституту є провідною в мережі НААН України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Низька активність аспірантів у міжнародній співпраці і реалізації програм академічної мобільності. Недоцільність великої кількості положень, що унормовують етичні аспекти в колективі інституту, а також комісії, які мають вирішувати проблемні ситуації, що породжує формальність діяльності у зазначеному напрямі. Недостане висвітлення на сайті Інституту міжнародної співпраці, зокрема за програмами Еразмус+, Горизонт та ін. Рекомендації: 1. Організувати тренінги з підготовки грантових заявок, мотиваційних листів тощо для НПП і здобувачів вищої освіти з метою активізації їх участі у міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності. 2. З метою врегулювання конфліктних ситуацій (порушення етичних норм, включаючи сексуальні домагання), а також питань щодо дотримання академічної доброчесності здобувачами і співробітниками оптимізувати внутрішньоінститутську нормативну базу за цим напрямом і створити єдину постійно діючу комісію з питань етики та академічної доброчесності, яка поряд із забезпеченням дотримання етичних норм та академічної доброчесності популяризуватиме ці цінності для спільноти інституту. 3. На сайті Інституту додати рубрику, присвячену міжнародній співпраці, конкурсам за програмами Еразмус+, Горизонт тощо.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Беручи до уваги, що виявлені недоліки за підкритеріями 10.4 та 10.6 не є системними і суттєвими, а також готовність менеджменту Інституту свинарства негайно реагувати на проблеми, ЕГ дійшла висновку, що за Критерієм 10 ОНП відповідає рівню В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В

Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	E
Критерій 10 . Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Димань Тетяна Миколаївна

Члени експертної групи

Піщан Станіслав Григорович

Нападовська Марина Сергіївна